

MI HAT AZ ISKOLAI INKLÚZIÓRA?

BARNUCZ Nóra

Nemzeti Közszerológati Egyetem (Magyarország)

e-mail: barnucznora@gmail.com

FÓNAI Mihály (PhD)

Debreceni Egyetem Állami és Jogtudományi Kar (Magyarország)

e-mail: fonai.mihaly@law.unideb.hu

Előadásunk tágabb kerete a "How to help children from families of ethnic minorities in the adaptation to school in V4 countries" (application ID 11410116) című nemzetközi projekt, melyet a Visegrádi Alap támogatásával a Zielona Górai Egyetem szervezett. Az egyes európai országok hozzáállásában jelentős eltérések mutatkoznak az etnikai, kulturális kisebbségek és a fogyatékossgal élő tanulók iskolai integrációjának kérdéseiben és gyakorlatában (Eurobarometer, 2011, EADSNE, 2010; 2011; Word Report on Disabilities, 2011). Az iskolai teljesítmény és a társadalmi különbségek összefüggése mellett (Andor, 2001; Kertesi, Kézdi, 2012) jelen kutatás továbblépést jelent az inkluzív gyakorlat implementációja terén, hiszen a tanulási eredményesség mellett a jólét, az elutasítás, iskolai közéleti aktivitás érzéseinek szubjektív mutatója is megjelenik. Az előadás alapjául szolgáló kutatásban a befogadást a gyermekek saját helyzetének szubjektív megélésével vizsgáltuk (Liberska et al. 2014). A projekt folyamán kifejlesztett kérdőívet (The Questionnaire of School Life - QSL) 11-12 éves magyar (552 fő), lengyel (271 fő) és kárpátaljai (280 fő) diákok között kérdeztük le, előadásunkban összehasonlító elemzést végzünk. A magyar-lengyel összehasonlító elemzés alkalmat ad az eltérő iskolarendszerek, illetve az etikailag (és kulturálisan) homogén, illetve heterogén iskolák között érvényesülő különbségek megragadására a befogadás – kirekesztés kapcsán. Bemutatjuk a magyarországi és a kárpátaljai magyar nyelvű iskolákban érvényesülő inklúziós folyamatokat, azok hasonlóságait és különbségeit is.

FOGLALKOZTATÁSI ESÉLYEGYENLŐSÉGET TÁMOGATÓ HR-ESZKÖZÖK

BALÁZS-FÖLDI Emese (PhD)

Debreceni Egyetem Gyermekevelési és Gyógypedagógiai Kar (Magyarország)

e-mail: balazs.foldi.emese@gmail.com

A magyarországi statisztikai felmérések, illetve korábbi kutatások rámutatnak a fogyatékos és a megváltozott munkaképességű személyek munkaerő-piaci hátrányaira, amely miatt foglalkoztatottságuk elmarad az átlag populáció foglalkoztatottságától. E hátrányok hátterében részben a társadalomban és a munkáltatók körében tapasztalható előítéleteken nyugvó negatív attitűdök állnak. Ugyanakkor a fogyatékos és megváltozott munkaképességű személyek munkahelyi beillesztése, illetve tartós foglalkoztatása során nem csak a munkáltatók, hanem a munkavállalók befogadó attitűdje is lényeges momentum. E témakör vizsgálatára még nem irányult empirikus kutatás. Vizsgálatom célja, hogy Hajdú-Bihar megye három járásának szociális intézményeiben dolgozók, illetve a járásokban élők a fogyatékos és megváltozott munkaképességű személyekkel kapcsolatos attitűdjét, szemléletét, ismereteit feltárjam. A kutatás módszere kérdőíves felmérés, amely összesen 747 fő (408 fő szociális intézményi munkavállaló és 339 fő lakos) bevonásával készült.

A hátrányos helyzetű munkaerő-piaci csoportok gazdasági aktivitását elősegíthetik

foglalkoztatáspolitikai eszközök, de elhelyezkedésükhöz, beilleszkedésükhöz, munkavégzésükhöz munkáltatóiktól további segítséget igényelhetnek. A nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatóktól várt és kapott segítség, illetve annak mértéke nem mindig találkozik egymással. Az előadás a kutatás azon felderítő jellegű eredményeinek bemutatására fókuszál, amelyek a vizsgálati csoportok a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását elősegítő HR-eszközök alkalmazásával kapcsolatos tájékozottságát, ismereteit tárják fel. A tanulmány két változó mentén értékeli az eredményeket: a megváltozott munkaképességről előzetesen szerzett ismeretek és a megváltozott munkaképességű személyekkel kapcsolatos munkatapasztalatok alapján. A kutatás eredményei szerint a megváltozott munkaképességű személyek számára a szervezetek leginkább a személyre szabott munkakört, a kedvezményes munkaidőt, valamint az akadálymentesített munkahelyi környezetet biztosítják, mely azonban nem biztos, hogy elégséges eszköz a célcsoport tartós foglalkoztatásához, mivel mobilitási nehézségeik miatt a munkahelyre való eljutás támogatása is kiemelt igényként jelentkezik körükben.

APÁK A FOGYATÉKOS GYERMEKEK CSALÁDJAIBAN – A NEMZETKÖZI KUTATÁSOK TÜKRÉBEN

DOBOS Károly

Református EGYMI Debreceni Tagintézménye (Magyarország)

email: doboskaroly@gmail.com

A nemzetközi szakirodalomban a 2000-es évek eleje óta a szülői léttel kapcsolatos kutatások és szakcikketek robbanásszerű növekedését tapasztalhatjuk. Új folyóiratok jelennek meg a nemzetközi kutatási platformon és tesznek szert mérhető hatásra, kormányzati és civil kezdeményezésű kutatások indulnak a családok jobb megismerésére. A fogyatékos gyermekeket nevelő családokról, különösen a fogyatékos gyermekek családjában élő apákról ugyanakkor nagyon kevés még most is az ismeretünk. Ahogyan egy angol kutató megjegyezte, ők az árnyak a családokban. Az előadás a fogyatékos gyermeket nevelő édesapák megismerésére helyezi a hangsúlyt a szülői szerepen belül az apasághoz kapcsolódó elérhető és elemezhető nemzetközi - elsősorban angol, japán és svéd - szakirodalmi források, bemutatásával és elemzésével az alábbi szempontok alapján: 1) milyen érzések jellemzik a fogyatékos gyermeket nevelő családokban élő apákat?, 2) milyen feladatoknak, kihívásoknak kell megfelelniük?, 3) hogyan látják, hogyan értékelik a családban betöltött szerepüket?, 4) hogyan látják a jövőjüket?

Az előadás a különböző kultúrákban élő fogyatékos gyermeket nevelő apák narratíváiban megjelenő közös témák bemutatásán túl a lehetséges további kutatási irányokat és egy magyarországi kutatási kezdeményezést is felvázol.

MUNKADIAGNOSZTIKAI MÉRÉSEK A SPECIÁLIS SZÜKSÉGLETŰ FIATALOK PÁLYAORIENTÁCIÓS TANÁCSADÁSBAN

JÓKAI Erika (PhD)

Óbudai Egyetem GBI (Magyarország)

e-mail: jokaierika@gmail.com

A Piarista Rend Magyar Tartománya létrehozta a KILÁTÓ Piarista Pályaorientációs és Munkaerőpiaci Fejlesztő Központot, amely a közeljövőben Vácon nyitja meg kapuit. A többfunkciós, komplex fejlesztést biztosító, pályaorientációs intézmény, munkaképesség-vizsgáló